

Příklad č. 1

V malé obci proběhly volby do zastupitelstva, ale po sečtení hlasů se ukázalo, že volební komise omylem započítala i několik neplatných hlasů. Jeden z kandidátů, který se nedostal do zastupitelstva, tvrdí, že by při správném sečtení mohl být zvolen. Obrátil se proto na soud.

Jaké prostředky ochrany má kandidát k dispozici?

Který soud je příslušný k projednání volebních stížností?

Jaké jsou možné důsledky soudního rozhodnutí?

Příklad č. 2

V obci s 2 000 obyvateli se část občanů rozhodla iniciovat místní referendum o výstavbě nové sportovní haly. Petici podepsalo 25 % oprávněných voličů, ale zastupitelstvo odmítlo referendum vyhlásit s tím, že stavba je v rozporu s územním plánem. Iniciátoři se proto obrátili na soud.

Jaké podmínky musí být splněny pro vyhlášení místního referenda?

Má zastupitelstvo právo odmítnout referendum vyhlásit?

Jak může rozhodnout soud?

Příklad č. 3

Ve městě proběhly komunální volby, ale volební kampaň jedné strany byla podle konkurence nezákonná, protože byla financována ze zahraničních zdrojů. Opozice podala návrh na neplatnost voleb. Soud má rozhodnout, zda takové porušení ovlivnilo výsledky.

Jaké porušení volebního zákona může vést ke zrušení voleb?

Jak soud zkoumá dopad nezákonné kampaně na výsledek?

Jaké jsou následky zrušení voleb?

Příklad č. 4

Obecní zastupitelstvo odmítlo občanskou iniciativu uspořádat místní referendum o zákazu hazardu v obci. Argumentovalo, že jde o otázku, která je již plně upravena zákonem a nelze o ní hlasovat. Občané se obrátili na soud.

O jakých otázkách se nesmí konat místní referendum?

Kdo rozhoduje o tom, zda je referendum přípustné?

Jaký význam má rozhodnutí soudu v této věci?

Příklad č. 5

V jedné obci se ukázalo, že volební místnost nebyla přístupná lidem se zdravotním postižením. Jeden volič tvrdil, že mu tím bylo znemožněno hlasovat, a podal stížnost. Zastupitelstvo tvrdilo, že udělalo vše potřebné.

Jaké povinnosti má obec při zajištění volebního procesu?

Jaké prostředky ochrany má volič k dispozici?

Jak může soud rozhodnout v této situaci?

Příklad č. 6

Skupina občanů v krajském městě navrhla konání místního referenda o zavedení městské hromadné dopravy zdarma. Zastupitelstvo referendum odmítlo s tím, že by to mělo zásadní rozpočtové důsledky. Občané se obrátili na krajský soud.

Může se v referendu rozhodovat o otázkách s rozpočtovým dopadem?

Jaký postup mají občané, pokud zastupitelstvo odmítne referendum vyhlásit?

Jaký je právní účinek výsledku místního referenda?

Příklad č. 7

Volební komise v jedné obci vydala některým voličům špatně označené hlasovací lístky. Výsledkem bylo, že část hlasů byla neplatná. Jeden z kandidátů tvrdí, že mu to znemožnilo získat mandát.

Jak se posuzuje neplatnost hlasů?

Jak může soud přezkoumat volební proces?

Co může být následkem zjištěných chyb?

Příklad č. 8

V obci se konalo místní referendum o zrušení mateřské školy. Referenda se zúčastnilo jen 20 % oprávněných voličů. Návrh byl přijat většinou hlasů, ale zastupitelstvo rozhodlo školu nezrušit. Občané jsou nespokojení.

Jaká je minimální účast potřebná k platnosti místního referenda?

Je zastupitelstvo povinno výsledek referenda respektovat?

Jaké právní kroky mohou občané podniknout?

Příklad č. 9

Během voleb do zastupitelstva došlo k podezření, že jeden z kandidátů uplácel voliče. Policie začala věc vyšetřovat, ale výsledek nebyl znám do doby, kdy soud rozhodoval o stížnosti.

Jaký význam má trestněprávní aspekt volebního podvodu?

Jak se posuzuje vliv nezákonného jednání na výsledek voleb?

Může soud rozhodnout o zrušení voleb i bez výsledku trestního řízení?

Příklad č. 10

V obci se konalo místní referendum o výstavbě spalovny. Výsledek byl závazný a většina byla proti. Přesto zastupitelstvo následně rozhodlo projekt podpořit. Občané se obrátili na soud.

Jaký je rozdíl mezi závazným a konzultativním referendem?

Jaké povinnosti má zastupitelstvo při závazném referendu?

Jaký postup mají občané při porušení výsledku referenda?

Příklad č. 11

Volební místnost v obci byla otevřena o dvě hodiny později kvůli organizačním problémům. Někteří voliči tvrdili, že kvůli tomu nemohli hlasovat. Kandidát, který se nedostal do zastupitelstva, podal stížnost k soudu.

Jaké organizační chyby mohou vést k neplatnosti voleb?

Jak soud posuzuje vliv těchto chyb na výsledek voleb?

Jaké jsou možnosti nápravy?

Příklad č. 12

V obci se občané pokusili iniciovat místní referendum o vystoupení České republiky z EU. Zastupitelstvo odmítlo referendum vyhlásit s tím, že obec nemá pravomoc rozhodovat o zahraniční politice. Občané se obrátili na soud.

O jakých otázkách nelze rozhodovat v místním referendu?

Jaké jsou limity samosprávy při rozhodování v referendu?

Jaký význam má v této věci rozhodnutí soudu?